

Aai Prins

Het recht op stommiteiten

Aai Prins (1959) studeerde Russisch aan de Universiteit van Amsterdam en volgde een opleiding tot gerechtstolk. Ze vertaalde onder meer werk van Alesjkovski, Bitov, Boelgakov, Dombrowski, Doulatov, Pelevin, Sorokin en Tsjechov. In 2001 ontving ze de Aleida Schotprijs, in 2013 de Filter-vertaalprijs. In 2019 werd zij bekroond met de Letterenfonds Vertaalprijs. Vanuit Sint-Petersburg, waar ze tussen 2006 en 2014 Nederlands doceerde aan het NIP en de Universiteit van Sint-Petersburg, deed ze in de Groene verslag van politieke en culturele aangelegenheden. Ook schreef ze zo'n honderd recensies voor onder meer de Volkskrant, waarin ze werk van grootheden als Poesjkin, Toergenjev, Dostojevski, Tolstoj, Nabokov en Brodsky behandelde, maar ook van minder bekende auteurs als Garsjin en Kononov. Tot de hoogtepunten uit haar oeuvre behoren het onvertaalbaar geachte gedicht 'Zangezi' van de futuristische dichter Velimir Chlebnikov, de hervertaling van verhalen en novellen van Gogol en van Dokter Zjivago van Pasternak, en de Verhalen van Andrej Platonov. Ze voorziet haar vertalingen veelal van heldere en informatieve nawoorden. Ze geeft les aan de Vertalersvakschool Amsterdam.

Het recht op stommiteiten

‘Iedere vertaler die de auteur zoveel mogelijk recht probeert te doen, heeft recht op stommiteiten. In elke vertaling hoort een mooie stommiteit te zitten. Dat is hetzelfde als de mohammedanen die in ieder Perzisch tapijt één steek laten vallen omdat alleen Allah volmaakt is.’

Bovenstaande uitspraak is van Gerrit Komrij, die onder andere Shakespeare, Molière, Schiller en Euripides vertaalde. Hoe geruststellend zijn woorden voor een vertaler ook mogen zijn, de vergelijking met die tapijtenknopers gaat wat mank: de vrome mohammedanen laten met opzet een steekje vallen om Allah niet voor het hoofd te stoten, terwijl geen vertaler, zelfs Komrij niet, zijn stommiteiten ooit met voorbedachten rade begaat. Vergissen is menselijk, en als zelfs de grootste schrijver fouten maakt – en niemand weet dit beter dan zijn beste lezer, de vertaler – hoe zou de nederige vertaler dan op volmaaktheid mogen hopen? Zelf lees ik nooit oude vertalingen terug, niet alleen uit angst op stommiteiten te stuiten, maar ook omdat een vertaling naar mijn mening nooit af is en er altijd weer aan gesleuteld kan worden. Uitgevers drijf ik vaak tot wanhoop, want eigenlijk wil ik een tekst niet inleveren. Mijn laatste vertaling voltooide ik een jaar na de contractuele inleverdatum...

Over een onderdeel van deze laatste vertaling wil ik het hier hebben: *Avonden op een hoeve nabij Dikanka*, een verhalenbundel die in *Deel I* van Gogols verzameld werk is opgenomen. Deze Russische verhalen spelen in de Oekraïne. Voor de couleur locale maakte Gogol gebruik van allerlei Oekraïense termen, die hij in Russische transcriptie in de tekst zette. Omdat deze termen voor zijn lezerspubliek niet altijd begrijpelijk waren, liet hij de verteller van zijn verhalen twee verklarende Oekraïens-Russische woordenlijsten in de bundel opnemen. Wat moest ik met die lijsten aan? Om te beginnen ging ik te rade bij andere vertalingen. Daarin hadden de vertalers het zich makkelijk gemaakt door de woordenlijsten weg te laten en alle ‘oekraïnismen’ in de tekst te vertalen alsof er gewoon Russisch had gestaan. Zo was een deel van de exotische charme uit de tekst verdwenen. Ik zou dat wel even anders aanpakken. Maar hoe? Voor de Russische lezer is het Oekraïens een vreemde taal, maar wel een die dichtbij het Russisch ligt. Veel van Gogols lemma’s klinken hem bekend in de oren of zijn hem ook werkelijk bekend, net zoals Nederlanders bepaalde Duitse of Vlaamse begrippen kennen of menen te kennen. De scheidslijn is niet altijd duidelijk te trekken. Zo weet iedere voetballiefhebber bij ons waar ‘die Mannschaft’ voor staat, maar gaat dat ook op voor een voetbalhater? En hoeveel

Nederlanders weten dat ‘ik zie u graag’ in Vlaanderen niet ‘ik zie u graag’ maar ‘ik hou van je’ betekent? De vraag was dus: welke Oekraïense woorden uit Gogols lijsten kende de Russische lezer? Om hier achter te komen legde ik ze voor aan tal van Russen (uiteraard zonder er de vertaling bij te geven). Sommige lemma’s bleken bij iedereen bekend, hadden inmiddels hun weg naar de Russische verklarende woordenboeken gevonden en waren soms ook in het Russisch-Nederlandse woordenboek ‘de dikke Honselaar’ opgenomen; andere termen waren onbekend of werden verkeerd gelezen. Een paar voorbeelden: Gogols *ljoelka* betekende voor sommigen ‘kinderbedje’; volgens Honselaar was het: ‘‡/reg. hangwiegje, 2 bouwlift, kooi, 3 reg. pijp (om te roken)’, maar Gogol zelf gaf: ‘tabakspijp’. Sommigen hadden nog nooit gehoord van *koechol*, voor anderen was het ‘een soort vogel’ en Gogol vertaalde het als: ‘aardewerken kroes’. De door Gogol bedoelde ‘langwerpige hoofdtooi’ (*korablik*) werd door de meeste Russen vertaald als ‘bootje’, wat in principe een correcte vertaling is van het Russische *korablik*, maar niet wat de auteur beoogde.

En zo zat achter elk woord op de woordenlijst een heel verhaal. Maar wat moest ik met al die wetenschap, wat had ik eraan? Was het mogelijk de Nederlandse lezer eenzelfde leeservaring te geven als de Russischtalige lezer? Na lang wikken en wegen besloot ik om te beginnen op zoek te gaan naar een taal die qua klank en bekendheid even dicht bij het Nederlands staat als het Oekraïens bij het Russisch. Het Vlaams lag voor de hand omdat het Oekraïens voor Russen net zo vertrouwd klinkt als Vlaams voor Nederlanders en daarbij ook iets zachts en gemoedelijks heeft. Maar zo simpel was het niet: de verhalen van *Dikanka* spelen in de Oekraïne, en het ging natuurlijk niet aan om, door simpelweg een Vlaams dialect te kiezen, de hele handeling naar pakweg Wevelgem te verplaatsen. Dan zou ik in dezelfde val trappen als bij mijn allereerste ‘literaire’ vertaling voor de befaamde Bouquetreeks van Harlequin. Dat was begin jaren tachtig, nog in het schrijfmachinetijdperk. Honorarium: 500 gulden – voor een student in die tijd een kolossaal bedrag. De vertaling van de Duitse doktersroman moest ik binnen 5 weken in één keer in het net typen op kopijvellen met doorslag. De richtlijnen voor de vertaler waren simpel: geen moeilijke woorden, en de handeling vernederlandsen. Dit laatste moest bereikt worden door de Duitse eigen-, plaats- en straatnamen te vervangen door Nederlandse en de hele setting een Nederlands tintje te geven. Schwester Ulricke Müller ging bij mij door het leven als zuster Maaïke de Vries, en de gemene chirurg Horst Wengel kreeg de naam Henk Gratema. (Om zich te wreken op zijn collega Dieter Fromm/Kees Brouwer haalde deze Gratema

een van Brouwers patiënten over een operatieschaar in te slikken. Van de onvermijdelijke complicaties zouden dan dokter Brouwer en zuster Maaike de schuld krijgen omdat zij de schaar na een operatie zogenaamd in de buik van de patiënt hadden achtergelaten, waarna beiden ontslag zouden krijgen en Gratema chef de clinique kon worden.) Helaas speelde de handeling zich af in de Zwitserse bergen, met veel berghutten en alpenweiden die ik met geen mogelijkheid naar Nederland kon verplaatsen, zodat het resultaat van mijn vertaling nogal hybride was. De corrector had kennelijk ook met dit probleem geworsteld, want zijn correcties op de doorslag waren zeer talrijk. Deze correcties moest ik met getypte stickertjes en correctievloeistof in het manuscript aanbrengen, waardoor mijn typemachine helemaal verstopt raakte van de typex. Vertalen voor Harlequin bleek uiteindelijk toch niet zo lucratief. Het is dan ook bij dat ene boekje gebleven.

Maar terug naar Gogol. Om te vermijden dat *Dikanka* op een concrete Nederlandse of Vlaamse plaats zou worden vastgepind, besloot ik voor de woordenlijsten dan maar een eigen lexicon in elkaar te knutselen, bestaande uit voornamelijk Zuid-Nederlandse en Vlaamse dialecten met hier en daar een snuffje Duits of iets buitenissigs uit andere dialecten, die de Nederlandse lezer soms wel en soms niet bekend in de oren zouden klinken. Ik stelde me ten doel alleen echt bestaande woorden te gebruiken. Daarbij had ik veel profijt van een dialectensite met woordenlijsten van het Aalsmeers/Kuddelstaarts tot het Zwols: <http://www.mijnwoordenboek.nl/dialect-vertaler.php> Ook het Limburgs online woordenboek (http://www.limburghuis.nl/Interact/menunl_wdb.html) heeft me goede diensten bewezen. Een andere goede bron was *Het juiste woord*. Daarin zijn enorm veel regionale woorden opgenomen, die ik op het internet en in *Van Dale* natrok. Vaak vond ik via allerlei omwegen op het internet ook afbeeldingen die me op weg hielpen. Zo legde ik zelf een uitgebreide Vlaams/Limburgs/West-Fries/Duits /etc.– Nederlandse woordenlijst aan met allerlei vormen, probeerseltjes en varianten waaruit ik uiteindelijk een definitief lexicon uitkoos. Zo kwam ik voor het hierboven genoemde *ljoelka* na lang speuren op ‘smuigertje’, hierbij in de rug gesteund door *Van Dale*: ‘(gewestelijk) (meestal verkleinv.) kort stenen pijpje. vormvariant: *smuiger*’. De *koechol* is bij mij een ‘tas’ geworden en van *korablik* heb ik ‘schuitje’ gemaakt. Gelukkig ging het alleen om begrippen op lexicaal niveau en hoefde ik de personages niet in dit dialect te laten praten. Oekraïense boertjes die een soort Brabants praten – dat had niet gewerkt. Een beetje gesjoemeld heb ik wel: voor sommige lemma’s kon ik gewoon geen

equivalent vinden, en die heb ik maar ‘wegvertaald’, dat wil zeggen van de lijst geschrapt en zogenaamd rechtstreeks uit het Russisch vertaald. Om dat te compenseren heb ik hier en daar zelf een mooi woordje de woordenlijsten binnengesmokkeld.

En hoe zit het met de stommiteiten? Ik ga er niet naar zoeken. Laten we het erop houden dat ik ze er expres in heb gestopt om de Grote Oppervertaler niet te beledigen.

Woordenlijst

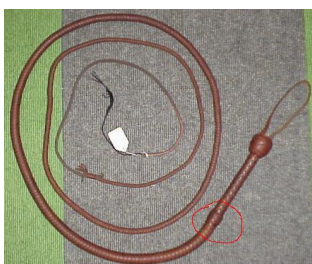
Hieronder staat een woordenlijst van Gogol met de weerslag van mijn speurtocht, gevolgd door een van de woordenlijsten die uiteindelijk in de vertaling terecht zijn gekomen. Гоголь staat voor 'Gogol', WKR voor 'Westerkwartiers', Honsel. voor 'Honselaar', HJW voor 'Het juiste woord', vD voor 'Van Dale', LIMB voor 'Limburgs woordenboek', @ voor internet en IK ben ikzelf.

Бандура

Гоголь: инструмент, род гитары
INSTRUMENT, SOORT GITAAR
Honsel: Bandoera (Oekr. veelsnarig instrument, soort grote mandoline of luit)
IK: BANDOERA (SIC)

Батор

Гоголь: кнут
KNOET, ZWEEP
Honsel: dial.: stok
IK: KWISPEL (HJW)

Болячка

Гоголь: золотуха

MED. SCROFULOSE

Honsel: zweertje, open wondje

IK: ZWELLEN (ZWEREN OP DE HUID); (WKR)

Бондарь

Гоголь: бочарь

KUIPER, VATENMAKER

Honsel: kuiper, vatenmaker

IK: FUSTENKLOPPER

Бублик

Гоголь: круглый крендель, баранчик

RONDE KRAKELING, BROODRINGETJE

Honsel: boeblik (ringvormig broodje)

IK: WEGLATEN?

Буряк

Гоголь: свекла

BIET

Honsel: -

IK: KROOT (HJW, WKR, vD)

Буханец

Гоголь: небольшой хлеб

KLEIN BROOD

Honsel: -

IK: STUUT (WKR)

Варенуха

SJNAPS (LIMB)

Винница

Гоголь: винокурня

DISTILLEERDERIJ, DRANKSTOKERIJ

Honsel: -

IK: BRANDERIE

Галушки

Гоголь: клецки
MEELBALLETTJES, KNOEDELN
Honsel: galoesjki (stukje deeg met ei, gekookt in
bouillon en melk)
IK: NOEDELN

Голодрабец

Гоголь: бедняк, бобыль
ARMOEDZAAIER, ARME BOER, SLOEBER, (HIST) ARME LANDLOZE
BOER
Honsel: -
IK: SCHOREMERD (HJW)

Гопак

Гоголь: малороссийский танец
KLEIN-RUSSISCHE DANS
Honsel: dans, gopak, hopak (Oekr. volksdans)
IK: GOPAK (SIC)

Горлица

Гоголь: малороссийский танец
KLEIN-RUSSISCHE DANS
Honsel: zool. tortelduif
IK: GORLITSA (SIC)

Дивчина

Гоголь: девушка
MEISJE
Honsel: dial. meisje, meiske
IK: MESKE

Дивчата

Гоголь: девушки
MEISJES
Honsel: dial. meisjes, meiskes
IK: MESKES

Дижа

Гоголь: кадка

KUIP (VAN HOUT, MET RECHTE ZIJDEN), BOTERVAT

Honsel: -

ИК: KUUP (WKR)

Дрибушки

Гоголь: мелкие косы

KLEINE VLECHTEN

Honsel: -

ИК: VLACHTJES?? TISJES (vD)

Домовина

Гоголь: гроб

DOODSKIST, GRAF

Honsel: -

ИК: DOEDSKIS (LIMB)

Дуля

Гоголь: шиш

GEBAAR VAN VERACHTING (WAARBIJ DE DUIM TUSSEN WIJS- EN
MIDDELVINGER WORDT GEKLEMD) OM TE ZEGGEN: BEKIJK HET
MAAR! 2. BOBBEL, BUIL

Honsel: gebaar waarbij duim tussen wijs- en middelvinger wordt gelegd om
uit te drukken 'hij kan barsten' 2. bult

ИК: ???

Дукат

Гоголь: род медали, носится на шее

SOORT MEDAILLE DIE OM DE HALS WORDT GEDRAGEN

Honsel: dukaat

ИК: DUKAAT

Знахор

Гоголь: многознающий, ворожея

VEELWETENDE, (FOLK.) WAARZEGGER

Honsel: (знахарь - gebedsgenezer, kruidendokter, wonderdokter,
kwakzalver)

ИК: WICHELAAR (HJW, vD)

Жинка

Гоголь: жена

VROUW (ECHTGENOTE)

Honsel: -

IK: ???

Жупан

Гоголь: род кафтана

SOORT KAFTAN

Honsel: hist. zjoepan (Pools/Oekr. bovenkleding, korte kaftan)

IK: ZJOEPAN (SIC)?

Каганец

Гоголь: род светильни

1.SOORT PIT (VAN LAMPJE) 2. SOORT OLIELAMPJE

Honsel: -

IK: SLONSJE;(HJW - EIGENL. MET KAARSJE!)

Клёпки

Гоголь: выпуклые дощечки, из коих составлена бочка

BOLLE PLANKJES WAAR TONNEN VAN GEMAAKT WORDEN

Honsel: duig

IK: SIC?

Книш

Гоголь: род печеного хлеба

SOORT GEBAKKEN BROOD

Honsel: -

IK: TIMP (LANGWERPIG SPITS BROODJE); (HJW, vD)

FLUIT (LANG, INGEKERFD BROOD MET HOLLE ZIJDE); (HJW, vD)

TURF (GEBAKKEN BROODJE IN DE VORM V.E. TURF); (HJW, vD)

MASTELUIN (BROOD V HALF KOREN, HALF ROGGE); (HJW,)

MIK (BROOD V FIJN ROGGEMEEL EN MEER) ; (HJW, vD)

POMPERNIKKEL (WESTFAALS ZWART ROGGEBROOD) ; (HJW, vD)

Кобза

Гоголь: музыкальный инструмент

MUZIEKINSTRUMENT

Honsel: Oekr./muz. kobza (soort viersnarige luit)

IK: KOBZA (SIC)

Комора

Гоголь: амбар

GRAANSCHUUR, KORENSCHUUR, PAKHUIS

Honsel: -

IK: TAS (HJW, vD)

Кораблик

Гоголь: головной убор

HOOFDTOOI

Honsel: sloopje, bootje, vaartuigje

@: *кораблик* - шапочка продолговато-округлой формы, края которой, очень низкие и плотно прилегающие спереди и сзади вышаются заостренными вверх лопостями, подобно рогам;

IK: SCHUITJE

Кунтуш

Гоголь: верхнее старинное платье

OUDERWETSE BOVENKLEDING

Honsel: koentoesj (ouderwets Pools/Oekr. bovenkleding voor mannen in de vorm van een kaftan met wijde mouwen)

IK: KOENTOESJ (SIC)

PALETOT (LIMB)

Шляхтич в жовтому жупані і червоному кунтуші.

Коровай

Гоголь: свадебный хлеб

HUWELIJKSBROOD

Honsel: -

IK: BRUIDSMIK

Кухоль

Гоголь: глиняная кружка

AARDEWERKEN KROES

Honsel: -

IK: МОК? МОКСКЕ?МОККИЕ? TAS

Лысый дидько

Гоголь: домовый, демон

HUISGEEST, DEMON

Honsel: (черта лысого! om de drommel niet! om de dooie dood niet! dat kun je wel schudden!)

дидько –

IK: HUISDROMMEL

ALF (HJW, vD)

Люлька

Гоголь: трубка

(TABAKS)PIJP

Honsel: reg. hangwiegje, 2 bouwlift, kooi, 3 reg. pijp (om te roken)

VAN DALE: hoorn (gewestelijk) kort tabakspijpje

IK: SMUIGER/SMUIGERD/SMUIGERTJE (vD)

Макитра

Гоголь: горшок, в котором трут мак
POT (VIJZEL) WAARIN IN PAPAVER WORDT
FIJNGEWREVEN

Honsel: -

ИК: MORTIER (vD)

Макитра и макогон

Макогон

Гоголь: пест для растирания мака

(VIJZEL)STAMPER VOOR HET FIJNWRIJVEN VAN PAPAVER

Honsel: -

ИК: STAMPEL (IN Vd: STAMPER)

Малахай

Гоголь: плеть KLOPT NIET!!

BULLEPEES, ZWEEP KLOPT NIET!!

Honsel: 1 bontmuts (met grote oorkleppen), 2 soort ruime kaftan

ИК: TSJAPKA; UIT: HJW

КАРОЕТС; UIT: HJW (KAPUITS – VEROUDERD)

Миска

Гоголь: деревянная тарелка

HOUTEN BORD

Honsel: bakje, kom, na, schaalkje

ИК: VLOOT (HJW, Vd)

SCHUDEL (WKR)

Молодица

Гоголь: замужняя женщина

GETROUWDE VROUW

Honsel: dial. jonge vrouw

ИК: ECHTVROUW?

Наймыт

Гоголь: нанятой работник

GENUURDE ARBEIDER

Honsel: (наймит – (pej.) huurling)

ИК: DAGGELDER (vD)

Наймычка

Гоголь: нанятая работница

GENUURDE ARBEIDSTER

Honsel: -

IK: DAGGELDSTER (vD)

Оселедец

Гоголь: длинный клочок волос на голове, заматывающийся на ухо

LANGE PLUK HAAR OP HET HOOFD DAT OM HET OOR GEDRAAID (GESLAGEN?) WORDT

Honsel: hist. lange haarstreng (op het kaalgeschoren achterhoofd bij kozakken)

IK: KOEF (LIMB)

Очипок

Гоголь: род чепца

SOORT MUTSJE MET KINLINT, VOOR VROUWEN EN KINDEREN

Honsel: -

IK: POFFER (VDALE)

Пампушки

Гоголь: кушанье из теста

DEEGGERECHT

Honsel: 1 reg. cul. pampoesjka (soort oliebol) 2 an. propje, dikkertje

Парубок

Гоголь: парень

JONGEN

Honsel: (Oekr.) jongen

IK: BOEB

BOERSJ

JONGKERL

Пасичник

Гоголь: пчеловод

IMKER

Honsel: (пасечник) imker

ИК: VIEJEMOOR (LIMB)

VIJKER (HJW, vD)

IEMKER (HJW, vD)

Плахта

Гоголь: нижняя одежда женщин

ONDERKLEED VOOR VROUWEN

Honsel: plachta (dikke, gestreepte of geruite, thuis geweven stof of omslagdoek van die stof)

юбка-«**плахта**»,

Пеклю

Гоголь: ад

HEL

Honsel: hitte, gloed (overd.) hel, hellevuur

Перекупка

Гоголь: торговка

HANDELAARSTER, KOOPVROUW

Honsel: es. overname (van een bedrijf)

Переполох

Гоголь: испуг

SCHRIK

Honsel: drukte, opschudding, opwinding, tumult, verwaring, geren, heibel

ИК: ANGS (LIMB)

SCHRECK

Пейсики

Гоголь: жидовские локоны

JOODSE LOKKEN

Honsel: (пейсы) peies, slaaplokken

ИК: PEIES

Поветка

Гоголь: сарай

SCHUUR

Honsel: -

Полутабенек

Гоголь: шелковая материя

ZIJDEN STOF

Honsel: -

ИК: SETIEN (LIMB)

Путря

Гоголь: кушанье, род каши

GERECHT, SOORT PAP

Honsel: -

ИК: BRIJ (LIMB)

Рушник

Гоголь: утиральник

HANDDOEK

Honsel: reg. geborduurde handdoek

ИК: HANDJDOOK (LIMB), DOOK

Свитка

Гоголь: род полукафтання

SOORT HALFLANGE KAFTAN

Honsel: (=свита) swita (lang, loshangend over kleeed, volkskleding n Rusl./Wit-Rusl./Oekr.

ИК: BOEZEROEN?

Синдячки

Гоголь: узкие ленты

SMALLE LINTEN

Honsel: -

Сластёны

Гоголь: пышки
KADETJE (ROND BROODJE) (??)
Honsel: (сластёна) lekkerbek, zoetekauw,
snoeper
ИК: EULIEBAL???

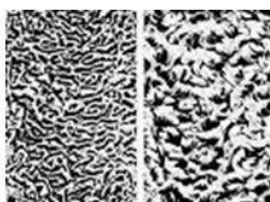
Сволоок

Гоголь: перекладина под потолком
DRAAGBALK/DWARSBALK/KRUISBALK ONDER HET PLAFOND
Honsel: -

Сливянка

Гоголь: наливка из слив
PRUIMENLIKEUR
Honsel: kersenlikeur, kersenbrandewijn

Смушки

Гоголь: бараний мех
SCHAPENBONT
Honsel: (смушка) astrakan

Соняшница

Гоголь: боль в животе
VUIKRIJN
Honsel: -
ИК: BUUKRIEN (WKR)

Сопилка

Гоголь: род флейты
SOORT FLUIT
Honsel: -

Стусан

Гоголь: кулак
VUIST
Honsel: -

IK: KNOES

VUUS; UIT: WKR

Стрички

Гоголь: ленты

LINTEN

Honsel: -

IK: ??

Тройчатка

Гоголь: тройная плетъ

DRIEDUBBELE BULLEPEES/ZWEEP

Honsel: 1. drietal, drieling (van drie aaneengegroeide/verbonden delen 2. (biljet van) drie roebel 3. hoofdpijntablet (met drie bestanddelen)

IK: DRIEKAT

Хлопец

Гоголь: парень

JONGEN

Honsel: gozer

IK: BOERSJ

Хутор

Гоголь: небольшая деревушка

KLEIN DORPJE

Honsel: 1) hoeve, boerderij (buiten een dorp, met het bijbehorende land)

2)(Oekr./Z Rus.) nederzetting, vlek

IK: GEHUCHT/HOEVE

Хустка

Гоголь: платок носовой

ZAKDOEK

Honsel: -

IK: BUUSDOEK

Цибуля

Гоголь: лук

UI

Honsel: ui

IK: SIEPEL

SIEBEL; UIT: WKR

Чумаки

Гоголь: бозники, едущие в Крым за солью и рыбою

VOERMANNEN DIE NAAR DE KRIM GAAN VOOR ZOUT EN VIS

Honsel: (hist) voerman van een ossenkar (Oekr. voor vervoer van graan, zout, vis, etc.)

IK: ?

Чуприна

Гоголь: длинный клок волос на голове

LANGE HAARPLUK OP HET HOOFD

Honsel: zie чуб

IK: KUUF

чуб

Гоголь: длинный клок волос на голове

LANGE HAARPLUK OP HET HOOFD

Honsel: 1) kuif 2) tsjoeb (bij de Zaparozje-kozakken: lange haarstreng op een verder kaalgeschoren hoofd)

IK: KOEF

Шишка

Гоголь: небольшой хлеб, делаемый на свадьбах

KLEIN BROOD DAT OP BRUILOFTEN WORDT GEBAKKEN

Honsel: 1) sparappel 2) buil, bult 3) knop

IK: KNIP; UIT: vD

Юшка

Гоголь: соус, жижа

(DIKKE) SAUS (VAN VLEES)/ BLUBBER, BRIJ

Honsel: 1) nat (van soep); 2) (overdr./scherts) bloed

IK: DRAB

Ятка

Гоголь: род палатки или шатра

SOORT (MARKT)KRAAM OF TENT

Honsel: stal, schuur

EERSTE WOORDENLIJST IN DE VERTALING:

Alf huisgeest	demon
Bandoera	instrument,soort gitaar
Batko	vader
Bijker	imker
Boed	(graan)schuur
Boersj	jongen
Brenner	(wodka)stoker
Brennerij	stokerij
Breujel	gekookte kruidenwodka
Briedsel	vijzel voor het fijnwrijven van maanzaad
Britsel	broodring
Broetsknip	klein brood dat voor bruiloften wordt gebakken
Broetsmik	huwelijksbrood
Buukzeer	buikpijn
Buusdoek	zakdoek
Deugen	duigen
Dobre	goed
Driekat	driedubbele zweep
Dukaat	soort medaille die om de hals wordt gedragen
Hopak	Oekraïense dans
Horlitsa	Oekraïense dans

Jongvrouw	getrouwde vrouw
Kedetten	soort oliebollen
Klaatsj	knoet
Kneip	kroeg
Knoedels	meelballetjes
Knoes	vuist
Kobza	muziekinstrument
Koef geslagen	lange haarstreng op het hoofd die achter het oor wordt, tsjoeb
Kroot	biet
Kuper	kuiper
Litsen	smalle linten
Matsj	gerecht, soort pap
Mertvrouw	handelaarster
Meske	meisje
Mik	soort gebakken brood
Mortier	pot waarin maanzaad wordt gestampt
Paltrok	ouderwetse bovenkleding
Peies	jodenlokken
Peitsj	karwats
Poffer	soort mutsje
Puts	inhoudsmaat, gelijk aan 12,3 liter
Schoremerd	armoedzaaier

Schuitje	langwerpige hoofdtooi
Setien	zijden stof
Sjmautebollen	deeggerecht
Slonsje	soort lampje
Smout	(schape)vet, reuzel
Smuigertje	tabakspijp
Stuut	klein brood
Swietka	soort halve kaftan
Tas	(aardewerken) kroes
Tisjes	kleine vlechtjes
Tropak	Oekraïense dans
Tsjoeb	lange haarstreng op het hoofd
Tuut	soort fluit
Vesjknoedels	meelballetjes gevuld met vis
Viertel	een kwart puts, d.w.z. 3,1 liter
Vloot	houten bord
Vrouwke	echtgenote
Zjoepan	soort kaftan
Zwellen	scrofulo